

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Szakmai autonómiafejlesztés I. J				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Juhász Péter (pjuhasz@mome.hu)				
Kód: B-AE-101	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ES BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 1	Kredit: 5	Tanóraszám: 12 Egyéni hallgatói munkaóra: 138
Kapcsolt kódok: -	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Elsősorban a Média Intézet első éves hallgatóinak.				
A tantárgy és kurzus célja, alapelvei: I. MODUL: az egyetem és az egyetemista státusz (beavatás) a Média stúdiók programhoz illesztve II. MODUL: egyéni tanulási terv (coaching) III. MODUL Szakdolgozati szeminárium és tutoring A Szakmai autonómiafejlesztés I. kurzus célja, hogy a hallgatók alapvető ismereteket szerezzenek az elméletként felcímkezett gondolkodásról, és az ebben rejlő kreatív potenciálról. A félév során tehát a tudományos kutatás és kommunikáció sajátosságainak megismerésére mellett arra fektetünk hangsúlyt, hogy ez miképpen segíti az alkotók/tervezők munkáját. A kurzus tematikus fókuszát az ismeretszerzés és tudáshasználat digitális forradalmához kapcsolódó kérdések adják.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): <i>Tudás:</i> <ul style="list-style-type: none">- Jól ismeri a korszerű prezentációs technikákat, lényegre törően fogalmazza meg állításait és meggyőzően érvel mellettük. A személyes és a mediális kommunikációt értőn és relevánsan használja.- Érti a szaknyelvet és a hatékony (írásos, szóbeli és vizuális) szakmai kommunikációt folytat anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven.- Tisztában van az analitikus és kritikus gondolkodással, és ezeket alkalmazza.- Részletes ismeretekkel rendelkezik a kulturális és művészeti jelenségek vizsgálatának módszereiről, technikáiról.- A vizsgált tervezői/alkotói tevékenységekkel kapcsolatos társadalmi igényeket felismeri, képviseli, azokra reflektál. <i>Képesség:</i> <ul style="list-style-type: none">- Alkotó módon használja az elméleti tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat.- Hatékonyan kommunikál írásban, szóban, vizuális eszközökkel, anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelven beszél.- A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra támaszkodva önállóan feldolgozza a design, a művészetek, média és építészet területén megjelenő új ismereteket.				

Attitűd:

- Fontosnak tartja szakterülete eredményeinek, saját véleményének képviselését a szélesebb közönség és a szakmai területek képviselői előtt.
- A sajátjától eltérő felfogásokat, kultúrákat tiszteletben tartja.
- Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.
- Feladatának tartja a kultúra értékeinek következetes képviselését, s közvetítését a szélesebb közönség felé, ismert vagy innovatív technikákkal.

Autonómia:

- Önállóan képes szakmai eredményeit, véleményét beépíteni feladatmegoldásiba tervezői munkáiba.
- Határozott döntéseket tud hozni a feladatmegoldások alatt alkalmazott szempontjai megválasztásában.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

A Szakmai autonómiafejlesztés I. kurzus fókuszában az egyetemi képzés során felmerülő, elméleti-kutatási feladatokhoz szükséges tudásanyagok állnak. Az órákon feldolgozott témák és feladatok célja, hogy a hallgatók egy biztos alappal rendelkezzenek, amit a jövőben bármilyen tudományos munka elkészítéséhez (pl.: szakdolgozat) alkalmazni tudjanak.

Az órák során az alábbi témákat érintjük:

- az egyetemi képzés jellegzetességei: gyakorlat és elmélet viszonya
- a tudományos munkaszervezés módjai és értékelési szempontjai
- a tudományos kutatás lépései: kutatási kérdés és problémafelvetés megalkotása
- forráskeresés, forráselérés és forráshasználat: könyvtárazás, online szakirodalmak megválogatása, internetes keresők, anyaggyűjtés, jegyzetelés, feldolgozás
- annotálás és bibliográfia készítése
- a tudományos publikáció formai követelményei: hivatkozási rendek, szakirodalomjegyzék, plágium
- publikációs műfajok és műfaji sajátosságok (kritika, recenzió, tudományos esszé, monográfia, tanulmány, szakdolgozat, etc.)
- szerkesztési alapelvek, stilisztika

A szemináriumi formánál fogva fontos, hogy a hallgatók felkészülten érkezzenek az órára és behatóan ismerjék a tárgyalandó szövegeket. Ezekhez olyan, az értő olvasást elősegítő, írásos feladatok kapcsolódnak majd (pl. vitaindító, absztrakt, bibliográfia, recenzió), amelyek egyszersmind az egyetemi „aklimatizációt” is szolgálják. Az órákon közösen értelmezzük az önállóan elolvasottakat és átbeszéljük a leadott írásos feladatokat.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete 2 heti rendszerességű.

Alkalmak heti bontásban:

- 1. óra (09.04.): Bevezetés // **a féléves feladatok ismertetése, bemutatkozás, ismerkedés** (Kit milyen tudományos, kulturális, társadalmi témák érdekelnek, milyen művészeti és design gyakorlatokkal foglalkozik? Miért jelentkezett a MOME-ra? etc.)
- 2. óra (09.18.): Az egyetemek és az egyetemisták (megváltozott) szerepe // **feladat: vitaindító**
- 3. óra (10.02.): A tudományos munka, elmélet és gyakorlat viszonya, a tudományos kutatás és szövegírás lépései // **feladat: témaválasztás és kutatási kérdés**
- 4. óra (10.30.): Forráskeresés és irodalomhasználat // **feladat: online-offline forráselérés és anyaggyűjtés**
- 5. óra (11.13.): Hivatkozások, idézések és bibliográfia // **feladat: annotálás és recenzió**
- 6. óra (11.27.): Lezárás // **feladat: csoportos záróprezentációk**

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A kurzus alapját a kiadott szövegek elolvasása és az órai beszélgetésekben való aktív részvétel jelentik. A hallgatóknak az alábbi írásos feladatokat kell teljesíteniük évközben:

- egy, az első órán megadott szövegek közül egyre reflektáló, vitaindító kisesszé (1200 leütés), **határidő: 09.15. 20:00**
- egy design- és vizuális kultúra, vagy médiaelméleti problémára fókuszáló kutatási témaválasztás, amiből világosan kiderül a kutatási kérdés (1500 leütés), **határidő: 09.29. 20:00**, lehetséges forrásanyag hozzá az előző év MA diplomamunkái (<https://repository.mome.hu/>)
- egy-egy, a leadott témamegjelölés szempontjából releváns, online és offline forrásanyag kritikai bemutatása, pl. könyvtár, levéltár, gyűjtemény, online és nyomtatott folyóirat és szakkiadvány, internetes kereső, audiovizuális forrás, s.í.t. (1500 leütés), **határidő: 10.27. 20:00**
- egy téma-centrikus, annotált bibliográfia (5 tétel) és egy elem recenzálása (2000 leütés), **határidő: 11.10. 20:00**, lehetséges elemzési szempontok: *milyen tudományterületbe, diskurzusba ágyazott a szöveg? miért releváns a maga tudományterületén? mi a probléma felvetése? milyen módszerekkel dolgozik? milyen kutatási szempontokat alkalmaz? milyen eredményekre jut?*

A félév utolsó óráján a hallgatók – azonos témaválasztásuk mentén – három-négy fős csoportokba szerveződve 10 percen bemutatják a féléves kutatási munkájukat.

A tanulás környezete:

tantermi (amíg tart a jó idő, addig az udvaron akár)

Teljesítendő követelmények:

- aktív órai jelenlét (**legfeljebb egy, igazolt hiányzás megengedett**)
- a kötelező olvasmányok ismerete
- az írásos feladatok időben való leadása (**határidejük minden esetben az óra alkalmát megelőző péntek 20:00**)
- a csoportos záróprezentációk munkájában való részvétel

Értékelés módja és szempontjai:

- a szövegek értő ismerete és órai aktivitás (kérdések, kritikaiság, vitakedv és stílus)
- az írásgyakorlatok nyelvhelyessége és kidolgozottsága, a témájukkal kapcsolatos reflektivitás és kontextuális gondolkodás
- a csoportos záróprezentációk mennyiben tükrözik a kurzus során felvetett problémák értő és kritikai megközelítését, valamint a közös hallgatói munkát

Az érdemjegy kiszámítása

- órai aktivitás: **20%**
- írásgyakorlatok: **40%**
- záróprezentáció: **40%**.

A Szakmai autonómiafejlesztés tárgy három modulja együttesen adja ki az 5 kreditet, aminek jóváírása a az első félévben történik meg.

A kurzus **öt fokú gyakorlati jeggyel** zárul.

Kötelező irodalom:

- SZENTPÉTERI Márton (2010): „Befogadó egyetem, befogadó designkultúra”. In: *Design és kultúra - Befogadó designkultúra*. Építészfórum, Budapest. 159-190. oldal. Online elérhető: <https://epiteszforum.hu/uploads/files/2010/03/design-es-kultura-szentpeteri-2010.pdf>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- WALLERSTEIN, Immanuel (2015): „Akadémiai szabadság és a kollektív véleménynyilvánítás”. In: *Új szem*. Online elérhető: <https://ujszem.org/2015/11/23/immanuel-wallerstein-akademiai-szabadsag-es-a-kollektiv-velemenynyilvanitas>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- K. HORVÁTH Zsolt (2018): „Rossz közérzet az egyetemen - E. P. Thompson és a tudás áruvá válása”. In: *Litera.hu*. Online elérhető: <https://litera.hu/irodalom/publicisztika/k-horvath-zsolt->

rossz-kozerzet-az-egyetemen-e-p-thompson-es-a-tudas-aruva-valasa.html, letöltés ideje: 2023. 08. 18.

- THOMPSON, C. Bradley (2016): „Liberal Education and the Quest for Truth, Freedom, and Greatness”. In: *The Objective Standard*. Online elérhető: <https://theobjectivestandard.com/2016/08/liberal-education-and-the-quest-for-truth-freedom-and-greatness>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- BLASKÓ Ágnes - HAMP Gábor (2007): „Szakirodalom-használat”. In: *Írás 1.0. Az ötlettől a jól strukturált szövegig*. Typotex Kiadó, Budapest. 171-183. oldal.
- BODNÁR István: *Hogyan írjunk tudományos esszét?* (részletek, különösen a „Miről”, „Kinek”, „Mit”, „Hogyan” és „Mihez képest” c. részek) Online elérhető: https://www.unimiskolc.hu/~bolantro/esszeiras/e_frm_1.0.html, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- GÁCS Anna: „A tudás produkciója és reprezentációja a hipertextben”. In: *Hipertext, hipermedia*. ELTE MMI. Online elérhető: https://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/index9329.html?option=com_tanelem&id_tanelem=794&tip=0, letöltés ideje: 2023. 08. 18. (Ajánlott először a „Bevezetés” c. fejezetet elolvasni!)
- GYURGYÁK János (2019): „A kutatás és anyaggyűjtés”. In: *A tudományos írás alapjai - Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak*. Osiris, Budapest. 37-66. oldal. Online elérhető: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/gyurgyak-janos-a-tudomanyos-iras-alapjai-utmutato-szeminariumi-es-tudomanyos-diakkori-ertekezest-szakdolgozatot-es-disszertaciott-iroknak-2019/?pg=38&layout=s>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- GYURGYÁK János (2019): „Hivatkozások, jegyzetek és bibliográfiák”. In: Id. mű. Osiris, Budapest. 141-169. oldal. Online elérhető: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/gyurgyak-janos-a-tudomanyos-iras-alapjai-utmutato-szeminariumi-es-tudomanyos-diakkori-ertekezest-szakdolgozatot-es-disszertaciott-iroknak-2019/?pg=38&layout=s>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- KÖRTVÉLYESI Zsolt (2018): *Bevezetés a tudományos szöveg írásába - Szakdolgozatírók kézikönyve*. ELTE, Budapest. (Elsősorban a „Témaválasztás és kutatási kérdés/hipotézis” [13-24. oldal] és a „Kutatás” [25-42. oldal] c. fejezetek.) Online elérhető: https://tatk.elte.hu/dstore/document/160/Kortvelyesi_Bevezetes_a_dolgozatirasba.pdf, letöltés ideje: 2023. 08. 18.

Ajánlott irodalom:

- ACZEL, Richard (2004): *Hogyan írjunk esszét?* Osiris, Budapest.
- ECO, Umberto (2008): *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Kairosz kiadó, Budapest. (vagy más kiadások)
- STOKES, Jane (2008): *A média- és a kultúrakutatás gyakorlata*. Gondolat, Budapest.
- TANKÓ Gyula (2015): *Paraphrasing, Summarising and Synthesising Skills for Academic Writers*. ELTE, Budapest.
- V. BALOGH Judit (2020): „Egyetemekről és autonómiáról”. In: MÁSVILÁG KLUB Youtube. Online elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=Q4UcF4gHdMI&t=6s>, letöltés ideje: 2023. 08. 18.
- WEBER, Max (1995): „A tudomány mint hivatás”. (ford. Glavina Zsuzsa) In: Uő. (szerk. Fehér M. István): *A tudomány és a politika mint hivatás*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. 5–52. oldal.

Egyéb információk:

-

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Az órák után közvetlenül, vagy e-mailen (lásd fent) előre egyeztetett időpontban.